

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

8 лютого 2023 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

**Навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 8 лютого 2023 року

Глобальні процеси, що відбуваються в останні роки в світі спонукають реформуванню системи вищої освіти. Відбувається зростання академічної мобільності, уніфікація навчальних планів і методів навчання, широкого поширення набувають елементи дистанційної освіти. Одним з основних проявів і наслідків глобалізації є поширення конкуренції в галузі освіти. Вхід України в європейську і світову спільноту вищої освіти зумовили впровадження інноваційних підходів до забезпечення якісної освіти. Це вимагає використання в освітньому процесі сучасних інформаційних, методичних та організаційних технологій, що забезпечують формування індивідуальних професійних і соціально значущих компетентностей здобувачів, особливо в умовах поширення коронавірусної інфекції і воєнного стану. Ці надзвичайні умови посилили потребу в нових підходах до навчання, до широкомасштабного впровадження онлайн-технологій, ґрунтовних змін у методичних підходах, що забезпечили б ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії здобувачів і викладачів.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

клініки, - є велика небезпека *імітації навчання*. З нашого досвіду, студенти 4 курсу прийшли в клініки вперше після онлайн навчання, зумовлене пандемією а тепер війною. *Вперше* були в палатах біля хворих, *вперше* в операційних, *вперше* в перев'язувальних. Така ситуація при підготовці лікарів викликає занепокоєння. Ми категорично проти такої практики. Неможливо підготувати кваліфікованого фахівця без безпосереднього навчання в клініці. Студент повинен відчувати відповідальність і вміти працювати з хворим, втілювати свої теоретичні знання з практичною роботою з хворими.

За останні роки багато інноваційних технологій було застосовано в навчальному процесі. І коли під час пандемії основним завданням було обмежити фізичні контакти розповсюдження вірусу, то в умовах війни стоїть завдання безпечності навчального процесу, Ми повинні розумно поєднувати вже для нас традиційні інноваційні технології з максимальним використанням можливостей клініки, тому що дистанційна освіта, маючи свої переваги, має свої недоліки, які дуже швидко в перспективі знизять рівень медичної освіти.

В умовах гібридного навчання, з переважним очним навчанням, необхідно основний акцент викладання перенести на гостру хірургічну патологію, особливо воєнну травму з максимальним вивченням критичних станів (кровотеч, шоків, пошкодження внутрішніх органів, тощо). Викладачі нашої клініки беруть активну участь в лікуванні пацієнтів з бойовими травмами, тому викладання студентам має максимальну практичну направленість і, незважаючи на тематику робочої програми, є можливість розширити діапазон актуальних знань і вмінь військового часу.

І під час війни, і після її завершення головним завданням освітньої медичної галузі є і буде забезпечення якості освіти на всіх рівнях. Кожен на своєму місці повинен максимально швидко адаптуватись до історичних викликів, змінити парадигму бачення навчального процесу, усвідомити відповідальність за результати своєї праці як викладача, лікаря й людини нашої країни.

Покидько М.І., Балабуєва В.В., Гудзь М.А., Форманчук Т.В.

Особливості викладання хірургічних дисциплін в умовах військового часу

24 лютого 2022 року в Україні запроваджено особливий правовий режим – військовий стан, в зв'язку з військовою агресією зі сторони російської федерації. В зв'язку з цим усі вищі освітні заклади, зокрема медичні, змушені були пристосовуватись до викладання в цих умовах. Активні бойові дії спричинили цілу низку проблем, основною з яких, на нашу думку, є організація безпечного, стабільного і безперервного навчального процесу.

На підконтрольній території України освітній процес здійснюється в трьох формах: очній, дистанційній та змішаній. Безперечно, локація вищого навчального закладу щодо активних військових дій відіграє ключову роль при виборі форми освітнього процесу як для професорсько-викладацького складу, так і для студентів. Також вибір форми навчання пов'язаний з забезпеченням збереження життя всіх учасників освітнього процесу. Варто зазначити, що в 2020-2021 роках ми набули значний досвід дистанційного навчання в умовах

тривалого карантину, спричиненого пандемією вірусу SARS COVID-19. Це дало нам можливість досить швидко започаткувати дистанційний формат освітнього процесу в умовах воєнного часу. Адже за допомогою технологій дистанційного навчання можна долучитись до освітнього процесу незалежно від місця знаходження учасника цього процесу. Крім того, здобувачі вищої освіти, які перебувають в лавах ЗСУ, підрозділах територіальної оборони або займаються волонтерською діяльністю потребували особливих умов навчання, таких як академічна відпустка, індивідуальний графік та інші.

Не менш важливим чинником, який суттєво впливає на якість освітнього процесу є психо-емоційний стан всіх учасників процесу. В умовах війни до функцій викладача, окрім рутинного розбору теми заняття, додалось вміння оцінити психологічний стан студента, наявність об'єктивних причин його можливої неготовності до заняття тощо. Врешті решт тепер викладач повинен підтримати студента, а в разі потреби мотивувати його до продовження навчання навіть в таких умовах.

Всі ці моменти колектив кафедри хірургії №2 ВНМУ ім. М.І. Пирогова намагається врахувати при організації освітнього процесу на кафедрі. Вивчення хірургічних дисциплін в умовах військового стану та проведенні активних бойових дій на території України набуває особливого значення. Вогнепальна, мінно-вибухова травма спричиняє важкі комбіновані поліорганні ушкодження, для лікування яких необхідні ґрунтовні знання не тільки з хірургії, а перш за все з анатомії та топографічної анатомії, патофізіології та багатьох інших дисциплін. Адже метою хірургічної дисципліни є підготовка фахівців, які здатні компетентно та швидко вирішувати комплексні проблеми, пов'язані з раціональним вибором лікувальної та хірургічної тактики, особливо в умовах бойових дій.

Поліщук С.С., Скиба В.Я., Поліщук В.С., Шувалов С.М., Кордон Ю.В.

Питання етики та деонтології на стоматологічному прийомі

Велике значення на прийомі у стоматолога відіграє вміння лікаря вести розмову з пацієнтом. Звертаючись на консультацію пацієнт хоче від лікаря стоматолога отримати максимальну кількість інформації і головне, щоб вона була зрозумілою, чіткою та без надмірних емоцій. Сказане лікарем слово має великий вплив на пацієнта, воно може в свою чергу зцілити, а й може поранити. При цьому на перший план виходить спокійний, врівноважений, впевнений щиросердечний тон. Настрій стоматолога, якщо він був зіпсований, попереднім пацієнтом чи попереднім прийомом цього ж пацієнта повинен відходити на інший план. Пацієнт може все сприйняти на свою адресу, і потім потрібно буде прикладати більші зусилля, щоб вирівняти ситуацію. Який би не був настрій у стоматолога він повинен залишитися за межами стоматологічної клініки, тому що пацієнту на даний момент не до особистих настроїв стоматолога. Якщо пацієнт помітить найменшу дратівливість або неуважність у відповіді стоматолога на скарги, то це в подальшому може накласти свій відбиток на довіру пацієнта до лікаря та пропонованого лікування.